

مناجبت به ملامت کردن (تخلف کردن)

مراقبه به مراقبه به محاسبه
مراقبه به عقوبت کردن

(از زیاده تخلف کرده باشد باروزه - با کار)

درس هشتم آهنگ سفر

۱) یادداشت این واقعیت که سر نوشت ابدی ما بر اساس اعمال دنیا ما رقم می خورد لازم است در مسیری که
 اکنون که با آینده انسان در جهان آخرت آشنا شدیم و دانستیم که سر نوشت ابدی انسان ها بر اساس
 اعمال آنان در دنیا تعیین می شود لازم است تا در این دنیا قدم در مسیری بگذاریم که موفقیت آن
 حتمی باشد و سرانجام و آخرتی آباد را برای ما رقم بزند از آنجا که هدف از خلقت انسان رسیدن به
 مقام قرب خداوند است پس در حقیقت، او مسیر و هدف اصلی زندگی ماست. هر کس این نکته را
 دریابد و زندگی خود را در مسیر این هدف قرار دهد، در دنیا زندگی لذت بخش و مطمئن و در آخرت
 رستگاری ابدی را به دست خواهد آورد. *برای رسیدن به صرف بزرگی ما قدر الهی باید بچهار کنیم؟*
 البته برای رسیدن به چنین هدف بزرگ و برتری، لازم است برنامه ریزی کنیم تا قدم در راهی
 بگذاریم که سرانجامی این گونه زیبا داشته باشد و در راهی قرار نگیریم که خود را گرفتار آتش دوزخ
 کرده باشیم. *یا لازم رسیدن به عبارت زندگی خدا چیست؟*
 پس لازم است بدانیم:

برای آنکه در این برنامه ریزی موفق شویم، چه اقدامات و کارهایی باید انجام دهیم؟

صبر در مقابل - معصیت : ۳۰ برابر یادداشت
 - اطاعت : ۶۰ برابر یادداشت
 - معصیت : ۹۰۰ برابر یادداشت یا در برابر یادداشت

نوع
 ۱) یادداشت این واقعیت که سر نوشت ابدی ما بر اساس اعمال دنیا ما رقم می خورد لازم است در مسیری که
 اکنون که با آینده انسان در جهان آخرت آشنا شدیم و دانستیم که سر نوشت ابدی انسان ها بر اساس
 اعمال آنان در دنیا تعیین می شود لازم است تا در این دنیا قدم در مسیری بگذاریم که موفقیت آن
 حتمی باشد و سرانجام و آخرتی آباد را برای ما رقم بزند از آنجا که هدف از خلقت انسان رسیدن به
 مقام قرب خداوند است پس در حقیقت، او مسیر و هدف اصلی زندگی ماست. هر کس این نکته را
 دریابد و زندگی خود را در مسیر این هدف قرار دهد، در دنیا زندگی لذت بخش و مطمئن و در آخرت
 رستگاری ابدی را به دست خواهد آورد. *برای رسیدن به صرف بزرگی ما قدر الهی باید بچهار کنیم؟*
 البته برای رسیدن به چنین هدف بزرگ و برتری، لازم است برنامه ریزی کنیم تا قدم در راهی
 بگذاریم که سرانجامی این گونه زیبا داشته باشد و در راهی قرار نگیریم که خود را گرفتار آتش دوزخ
 کرده باشیم. *یا لازم رسیدن به عبارت زندگی خدا چیست؟*
 پس لازم است بدانیم:

برای آن که در برنامه بزرگ موفق شود چه اقدامات و کارهایی باید انجام دهد؟

۴- آرزوی نهایی عزم قوی را بسوی
۵- رابطه کار با عزم را بنویسید

گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و همچنین برای ثابت قدم ماندن در این راه، شایسته است اقدامات زیر را انجام دهیم:

۱- **تصمیم و عزم برای حرکت:** عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است (آدمی با عزم خویش، آنچه را که انتخاب کرده است، عملی می‌سازد) البته عزم و اراده انسان‌ها متفاوت است. هر قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است (استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف، از آثار عزم قوی است). کارهای بزرگ، عزم‌های بزرگ می‌خواهد. آنان که عزم ضعیفی دارند، در برابر تندباد حوادث، تاب نمی‌آورند و مشکلات راه، آنان را به عقب‌نشینی وادار می‌کند. اما آنان که عزم قوی دارند، سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم برمی‌دارند. به همین جهت بعد از سفارش‌هایی که لقمان حکیم به فرزندش می‌کند و راه و رسم زندگی را به او نشان می‌دهد، به وی می‌گوید:

موضوع: تصمیم و عزم برای حرکت

انواع صبر

وَ اصبر علی ما اصابک
ان ذلک من عزم الامور

بر آنچه (در این مسیر) به تو می‌رسد صبر کن
که این از عزم و اراده در کارهاست.

دو تصور مهم آیه: (۱- صبر و شکیبایی در برابر مشکلات ۲- عزم و اراده در کارها)

مقایسه

انسان‌هایی را که دارای عزم قوی هستند، با انسان‌هایی که عزم و اراده ضعیف دارند، مقایسه کنید و فرق آنها را با یکدیگر بنویسید.

دارای عزم قوی	دارای عزم ضعیف
۱. درباره هدف و راه زندگی فکری نمی‌کنند و تصمیم می‌گیرند	۱. درباره تصمیم و راه زندگی نمی‌توانند درست تصمیم بگیرند
۲. تصمیم گرفته شده را سریعاً عمل می‌کنند	۲. در اجرای تصمیمات خود متنبلی می‌کنند
۳. در حد توان خود تصمیم می‌گیرند	۳. گاهی پس از خود تصمیم می‌گیرند
۴. نسبت به تصمیم گرفته شده اندام عمل نمی‌کنند	۴. نسبت به تصمیمات خود غافلند
۵. برای تولد تصمیم تدبیر می‌کنند	۵. بدون تصمیم خود، درست وارد عمل نمی‌شوند

سؤال: تفاوت بر عین عزمش (حاله بندگی خدا) مثال چگونگی بردن انجام کارها را بنویسند

۲- عهد بستن با خدا: کسی که راه رستگاری را که همان قرب و نزدیک شدن به خداست، شناخته و می‌خواهد در این مسیر قدم بگذارد، با خدای خود پیمان می‌بندد که آنچه خداوند برای رسیدن به این

عهد استوار با خدا چه معنای دارد؟

۱- سوره لقمان، آیه ۱۷

مراحل خشنودی خدا: ۱- شناختن راه سعادت ۲- بستن پیمان ۳- عمل به پیمان

و با ۴- ترک محرمات

منظور از این خداوند، راه سعادت ما را ازین رضایت خود فرار داده است. ^{۱-۲} ^۳ ^۴ ^۵ ^۶ ^۷ ^۸ ^۹ ^{۱۰} ^{۱۱} ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰}

هدف مشخص کرده است، یعنی واجبات الهی را، انجام دهد و خداوند را خشنود سازد؛ همچنین از انجام آنچه که ما را از این هدف دور می‌سازد، یعنی کارهای حرام، اجتناب کند.

جقدر زیباست که خداوند، راه رستگاری ما را با رضایت خود همراه ساخته است؛ یعنی وقتی خدا از ما راضی خواهد بود که ما در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم؛ و آنگاه از ما ناخشنود خواهد بود که به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم گذاریم.

خداوند در صورتی از ما خشنود و در صورتی ناخشنود خواهد بود؟

در باره عهد با خدا خوب است دو پیشنهاد زیر را انجام دهیم

اول: برای عهد بستن، بهترین زمان‌ها را انتخاب کنیم. بعد از نماز، شب‌های قدر و شب یا روز جمعه زمان‌های خوبی برای عهد بستن با خدا هستند.

دوم: عهد و پیمان خود را در زمان‌های معینی، مانند آخر هر هفته، آخر هر ماه یا شب قدر هر سال، تکرار کنیم تا استحکام بیشتر پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود.

تذکر

در ترجمه آیات زیر بیندیشید و براساس آن به سؤالات زیر پاسخ دهید.

■ و هر کس که نسبت به عهده‌ای که با خدا بسته وفا کند، به زودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.

سوره فتح، آیه ۱۰

■ کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند آنها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت؛ و خداوند با آنها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد و آنها را (از گناه) پاک نمی‌سازد و عذاب دردناکی برای آنهاست.

سوره آل عمران، آیه ۷۷

■ به پیمانی که با من بسته‌اید وفا کنید تا من نیز به پیمان شما وفا کنم.

سوره بقره، آیه ۴۰

الف) آنان که در زندگی پیمان‌های خود با خدا را می‌شکنند به چه عاقبتی دچار می‌شوند؟

۱- ... به جهنم خواهند رفت. ^۱

۲- ... خداوند با آنها بی‌رحم خواهد بود. ^۲

۳- ... در قیامت بر آنها نمی‌نگرد. ^۳

۴- ... آنها را از گناه پاک نمی‌سازد. ^۴

ب) عمل به عهد و پیمان‌های خود با خدا، چه ثمراتی دارد؟

۱- ... بر خود داری از پاداش عظیم. ^۱

۲- ... وفاداری خداوند به پیمان ما. ^۲

الهی

۳- مراقبت: باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می آورد؛ عهدهی که ابتدا بسته می شود، مانند نوزادی است که باید از او «مراقبت» شود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند.

امام علی علیه السلام می فرماید: **گذشت ایام** آفاتی در پی دارد و **موجب** از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود. **یا** **توجه و مراقبت از اعمال** **به طور مثال** کسی عهد می بندد که هر روز پس از نماز صبح، یک صفحه قرآن بخواند؛ او باید مراقب باشد که کارهای دیگر، او را به خود مشغول نکند و این تصمیم خود را فراموش نکند و نیز عواملی را که سبب سستی در اجرای این تصمیم می شود، از سر راه بردارد.

سأل: توجه و مراقبت از اعمال
یا
اهمیت مراقبت

بررسی

چه عواملی می تواند مانع اجرای تصمیم شود؟ برخی از آنها را نام ببرید:

- ۱- بیستین بار در...
.....
- ۲- ...
.....
- ۳- ...
.....

۴- محاسبه و ارزیابی: بعد از مراقبت، نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد، به دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت، شناخته شود (بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکر گزار او باشیم؛ زیرا می دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان هاست.

اما اگر معلوم شود که سستی ورزیده ایم، خود را سرزنش کنیم و مورد عتاب قرار دهیم و از خداوند طلب بخشش کنیم و با تصمیم قوی تر، دوباره با خداوند عهد ببندیم و وارد عمل شویم. یادمان باشد که یک حسابرسی بزرگ در قیامت در پیش داریم و اگر خودمان در اینجا به حساب خود نرسیم، در قیامت به طور جدی اعمال ما را محاسبه خواهند کرد.

فوائد محاسبه؟

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

حاسبوا أنفسکم قبل أن تُحاسبوا

«به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند».

سأل: اهمیت محاسبه و ارزیابی
(تقدم حسابی ارزیابی بر حسابی اخروی)

۱- غرر الحکم و درر الکلم، تیمی آمدی، ج ۴، ص ۶۲۶
۲- وسائل الشیعه، شیخ حر عاملی، ج ۱۶، ص ۹۹

زمان محاسبه :

(بهبتر است هر شب) کارهای روز خود را ارزیابی کنیم و در پایان هفته نیز به حساب آن هفته، رسیدگی کنیم. همچنین، سالی یک بار برنامه سال خود را مرور کنیم؛ یکی از بهترین زمانهای محاسبه سالانه شبهای قدر ماه مبارک رمضان است تا بتوانیم براساس آن، تصمیمهای بهتری برای آینده بگیریم.

از امیرالمؤمنین علی علیه السلام پرسیدند: زیرکترین انسان کیست؟

فرمود: کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

پرسیدند: چگونه؟

فرمود: چون صبح تا شب به کار و زندگی پرداخت، در شب به خود برگردد و بگوید:

ای نفس! امروز روزی بود که بر تو گذشت و دیگر باز نمیگردد. خدا درباره این روز از تو خواهد پرسید که آن را چگونه گذراندی و در آن چه کردی؟ آیا به یاد او سپاس از او بودی؟ آیا گره از کار فروبسته مؤمنی گشودی؟ آیا گرد غم از چهره ای زدودی؟ آیا...؟

پیام: اهمیت حسابرسی در زمانهای مشخص

تفکر در احادیث

در جدول زیر، سه سخن از امام علی علیه السلام آمده است. در این سخنان تأمل کنید و آثاری که آن حضرت برای محاسبه بیان فرموده است، استخراج کنید.

پیام	حدیث
۱- تعجب محاسبه نفس. ۱- این که متوبه عیبش را بداند...	۱- مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَقَفَّ عَلَىٰ عَيْبِهِ وَ أَحَاطَ بِذُنُوبِهِ وَ اسْتَقَالَ الذُّنُوبَ وَ أَصْلَحَ الْعُيُوبَ
۲- تعجب محاسبه نفس. ۲- با یک سؤال از نفس...	۲- ثَمَرَةُ الْمُحَاسَبَةِ صَلَاحُ النَّفْسِ
۳- تعجب محاسبه نفس. ۳- سعادتمندی در روز و محاسبه نفس...	۳- مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ سَعِدَ

۱- بحار الأنوار، مجلسی، ج ۷۰، ص ۶۹

۲- تصنیف غرر الحکم و دررالکلم، تمیمی آمدی، ص ۲۳۶

نامه‌ای برای نجات

در زمان حیات مرحوم علامه طباطبائی رحمته‌الله، نویسنده تفسیر المیزان، جوانی درباره مشکلات خود نامه‌ای به ایشان می‌نویسد و می‌گوید:

... جوانی هستم ۲۲ ساله؛ در محیط و شرایطی زندگی می‌کنم که هوای نفس و آمال بر من تسلط فراوان دارند و مرا اسیر خود ساخته‌اند و سبب بازماندن من از حرکت به سوی الله شده‌اند. درخواستی که از شما دارم این است که بفرمایید به چه اعمالی دست بزنم تا بر نفس مسلط شوم... نصیحت نمی‌خواهم، بلکه دستورات عملی برای پیروزی، لازم دارم.

علامه طباطبائی، به این جوان این‌گونه پاسخ می‌گویند:

برای موفق شدن و رسیدن به منظوری که مرقوم داشته‌اید، لازم است همتی برآورده و توبه نموده، به مراقبه و محاسبه بپردازید. به این نحو که هر روز، طرف صبح که از خواب بیدار می‌شوید، قصد جدی کنید که هر عملی پیش آید، رضای خدا را مراعات خواهیم کرد... و همین حال را تا شب، وقت خواب ادامه دهید. وقت خواب، چهار - پنج دقیقه‌ای به کارهایی که در روز انجام داده‌اید، فکر کرده؛ یکی یکی از نظر بگذرانید، هر کدام مطابق رضای خدا انجام یافته، شکر کنید و هر کدام تخلف شده، استغفار کنید و این رویه را هر روز ادامه دهید. این روش اگرچه در بادی حال [ابتدای کار]، سخت و در ذائقه نفس تلخ می‌باشد، ولی کلید نجات و رستگاری است...^۱

پیامبر و اهل بیت ایشان، برترین اسوه‌ها

برای حرکت در مسیر هدف، وجود اسوه و الگوهایی که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند، بسیار ضروری است؛ زیرا وجود این الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است؛ ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر اینکه می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید. از این رو قرآن کریم، پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم را به

عنوان الگو معرفی می‌کند و می‌فرماید:

«رسول خدا برای شما نیکوترین اسوه است»^۲.

پیام: مقام انبوی پیامبر (سایر، بهترین اسوه) (برای هر نفس مسلمان)

۱- نامه‌های عرفانی، علی محمدی، ص ۷۸۱

۲- سوره احزاب، آیه ۲۱

ارتباط با درس عمل بارزدهم

پیامبر اکرم (ص) ما را به الگو گرفتن از بزرگان دعوت کرده است؟

پیامبر (ص) نیز همواره از اهل بیت به عنوان انسان‌هایی برتر که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده‌اند و پیروی از آنان موجب رستگاری و نجات انسان می‌شود، یاد کرده و ما را به الگو گرفتن از آنان دعوت کرده است. از آن‌ها محدود ۱۴۰۰ سال

سوال

ممكن است این سؤال به ذهن بیاید که چگونه می‌شود انسان‌های بزرگی را که حدود ۱۴۰۰ سال قبل زندگی کرده‌اند، اسوه قرار داد؟

پاسخ این است که اسوه بودن آن بزرگان مربوط به اموری که به طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می‌کنند.

نیست. وسایل حمل و نقل، وسایل خانه، امکانات شهری، شکل و جنس پارچه‌ها و لباس‌ها از این قبیل‌اند.

اسوه بودن در اموری است که همواره برای بشر خوب و با ارزش بوده‌اند. عدالت، گذشت، فداکاری، مهربانی، داشتن نظم و برنامه در زندگی و... از ارزش‌هایی است که همواره مورد احترام بشر بوده است و

با گذشت زمان، حتی درک بهتری از آنها نیز به دست آمده است. پیامبر و اهل بیت علیهم‌السلام اسوه‌های انسانیت هستند و انسانیت دیروز و امروز و فردا ندارد.

به طور مثال، امام حسین علیه‌السلام از پدر گرامی خود نقل می‌کند که رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در منزل، اوقات خود

را سه قسمت می‌کرد. قسمتی برای عبادت، قسمتی برای اهل خانه و قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی. سپس آن قسمتی را که به خود اختصاص داده بود، میان خود و مردم تقسیم می‌کرد و مردم را به

حضور می‌پذیرفت و به کارهایشان رسیدگی می‌کرد.

برنامه‌ریزی و تقسیم زمان، درس و الگویی همیشگی است که از این حدیث به دست می‌آید.

همچنین ممکن است این سؤال پیش آید که پیامبر یک انسان معصوم است؛ چگونه می‌توان ایشان را اسوه قرار داد و مثل او عمل کرد؟

پاسخ این است که ما او را اسوه کامل خود قرار می‌دهیم؛ چون می‌دانیم که هر کاری که انجام داده، درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است. اما اسوه قرار دادن ایشان به این معنا نیست که ما عین

او باشیم و در همان حد عمل کنیم، بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک‌تر کنیم.

امیرالمؤمنین درباره چگونگی پیروی از ایشان می‌فرماید:

آگاه باش برای هر پیروی‌کننده‌ای، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند و از علم او کسب نور کند. هشیار باش، امام شما از دنیایش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان کفایت کرده است. اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید؛ ولی با پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.

پیامبر اکرم (ص) ما را به الگو گرفتن از بزرگان دعوت کرده است؟

پیامبر (ص) نیز همواره از اهل بیت به عنوان انسان‌هایی برتر که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده‌اند و پیروی از آنان موجب رستگاری و نجات انسان می‌شود، یاد کرده و ما را به الگو گرفتن از آنان دعوت کرده است. از آن‌ها محدود ۱۴۰۰ سال

ممكن است این سؤال به ذهن بیاید که چگونه می‌شود انسان‌های بزرگی را که حدود ۱۴۰۰ سال قبل زندگی کرده‌اند، اسوه قرار داد؟

پاسخ این است که اسوه بودن آن بزرگان مربوط به اموری که به طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می‌کنند.

نیست. وسایل حمل و نقل، وسایل خانه، امکانات شهری، شکل و جنس پارچه‌ها و لباس‌ها از این قبیل‌اند.

اسوه بودن در اموری است که همواره برای بشر خوب و با ارزش بوده‌اند. عدالت، گذشت، فداکاری، مهربانی، داشتن نظم و برنامه در زندگی و... از ارزش‌هایی است که همواره مورد احترام بشر بوده است و

بر اساس سخن امام حسین (ع) از رسول خدا در منزل اوقات خود را سه قسمت می‌کرد: ۱- برای عبادت ۲- برای اهل خانه ۳- برای رسیدگی به کارهای مردم

پیامبر اکرم (ص) ما را به الگو گرفتن از بزرگان دعوت کرده است؟

اگر در مسیر گام برداشتن به سوی خدا، سوال‌هایی در زمینه‌های مختلف برای ما پیش آمد، به چه کسانی مراجعه کنیم؟

به کسانی که توانایی پاسخ‌گویی در مسائل دینی را دارند، مانند دبیران دینی و قرآن، امام جماعت محل و مراکز مطمئن علمی مراجعه کنیم و سوال خود را با آنها در میان بگذاریم.

برخی از این مراکز علمی عبارت‌اند از:

۱- اداره مشاوره و پاسخ‌نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

۲- مؤسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی تبیان

۳- پایگاه اینترنتی حوزه

۴- پایگاه جامع پاسخ‌گویی به سوالات و شبهات دینی

۵- مرکز فرهنگ و معارف قرآن

۶- مرکز ملی پاسخ‌گویی به سوالات دینی

۷- مرکز مطالعات و پژوهش‌های فرهنگی حوزه علمی قم

۸- پاسخ به سوالات شرعی بانوان

۹-

۱۰-

۱۱-

عمل کنید، عمل؛ سپس آن را ناتمام نگذارید و به پایان برسانید و در تصمیمی که گرفته‌اید استقامت بورزید، استقامت. صبور باشید، صبور. پرهیزکاری پیشه کنید، پرهیزکاری. قطعاً برای شما است پایانی [بهشت]، پس خود را به آن پایان برسانید.

با انجام آنچه خداوند از حق خود بر شما واجب کرده است و وظایفی که برای شما بیان داشته است، به خداوند روی آورید. من شاهد شمایم و روز قیامت به نفع شما شهادت خواهم داد.

نهج البلاغه، حکمت ۱۷۸

اندیشه و تحقیق

۱- تصمیم و عزم بران حرکت ۲- عهد بستن با خداوند ۳- مراقبت ۴- محاسبه

۱- برای ثابت قدم ماندن در مسیر قرب به خداوند چه اقداماتی لازم است؟

۲- مقصود از اینکه رسول خدا ﷺ برای مسلمانان اسوه است، چیست؟

در عهد تو با خدا عهد بستن با خود را به راه بردن

این نزدیک تر می‌نمایم

موفق باشی در راه بندگی
عاصم اعلیٰ مراد
۱۰۶